

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı YILMAZ TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

4 Kasım 2024 sabahı halk iradesi hiçe sayılarak %57,4 gibi rekor bir oyla seçilen Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne kent valisi Tuncay Akdoğan kayyım olarak atanmıştır. Seçilen belediye eşbaşkanlarının üçüncü kez görevden alınıp yerlerine kayyım atanmasını bir nevi "seçme ve seçilme hakkının" ellerinden alınması olarak gören/düşünen Mardin halkı, demokratik protesto hakkını kullanmak istemiş lakin kent genelinde kolluk görevlilerinin engellemeleriyle, gözaltılarla ve yoğun polis şiddetiyle karşılaşmışlardır.

Çok sayıda yurttaş, protestolar sırasında veya da ev baskınları ile gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Tutuklanan yurttaşlardan üçü, götürüldüğü Mardin E Tipi Hapishanesinde, yoğun hak ihlallerine maruz bırakılmaktadırlar.

Mahpuslar, tutuklanmalarının üzerinden bir haftadan uzun süre geçmiş olmasına rağmen mevzuat gereği maksimum bir gün kalabilecekleri belirlenen müşahede koşullarında tutulmaktadır. Yoğun hijyen problemlerinin olduğu tuvaletlerin hemen yanında yer alan hücrelerde tutulan ve aralarında kronik rahatsızlıkları da olan mahpuslar; sağlıklarının risk altında olduğunu, hücrelerde tutularak psikolojik işkenceye maruz bırakıldıklarını, sabahtan akşama kadar havalandırma kapısının açık olması ve toplu şekilde havalandırmaya çıkmalarının önünde bir engel koyulmaması gerekirken havalandırmaya 30-45 dakika aralıklarla tekli olarak çıkarıldıklarını, sakal ve vücut temizliği için gerekli traş malzemelerinin ve tırnak makasının kendilerine verilmediğini, geceleri saat başı gardiyanların kontrol adı altında psikolojik baskı yaptıklarını belirtmektedirler.

Politik mahpus olmalarından dolayı kendilerine ayrı bir oda/yerin ayrılmadığını da aktaran mahpuslar, alenen anayasanın eşitlik maddesine aykırı bir uygulamayla karşı karşıya kaldıklarını da iletmektedirler. Mahpuslara, sağlıklı ve güvenli koşullar sağlanmasının hapishane idarelerinin asli görev ve sorumluluklarından olmasına rağmen Mardin E Tipi

Hapishanesi idaresi, bu görevini yerine getirmek şöyle dursun bilakis mahpusların yaşam koşullarını zorlaştırmakta ısrar etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kayyım protestoları neticesinde Mardin'de ve diğer kentlerde tutuklanan yurttaş sayısı kaçtır? Bunların kaç kadın, kaç çocuk, kaç 18-30 yaş arasındadır?
2. Mardin E Tipi Hapishanesinde tutulan mahpusların hijyenin olmadığı koşullarda, mevzuat hükümlerine de alenen aykırı şekilde hücrelerde tutulmasının gerekçesi nedir?
3. Mahpuslara tıraş malzemelerinin verilmeme gerekçesi nedir?
4. Mahpusların bir arada aynı yerde kalması gibi beraber havalandırma ve sosyal etkinliklere katılma hakkı neden engellenmektedir?
5. Mardin E Tipi Hapishanesindeki politik mahpuslar daha ne kadar bu koşullarda tutulacaktır?
6. Mahpusları müşahede adı altında hücrelerde tutan Mardin E Tipi Hapishane idaresi ve görevli kamu personelleri hakkında başlatılmış herhangi bir soruşturma var mıdır veya olacak mıdır?